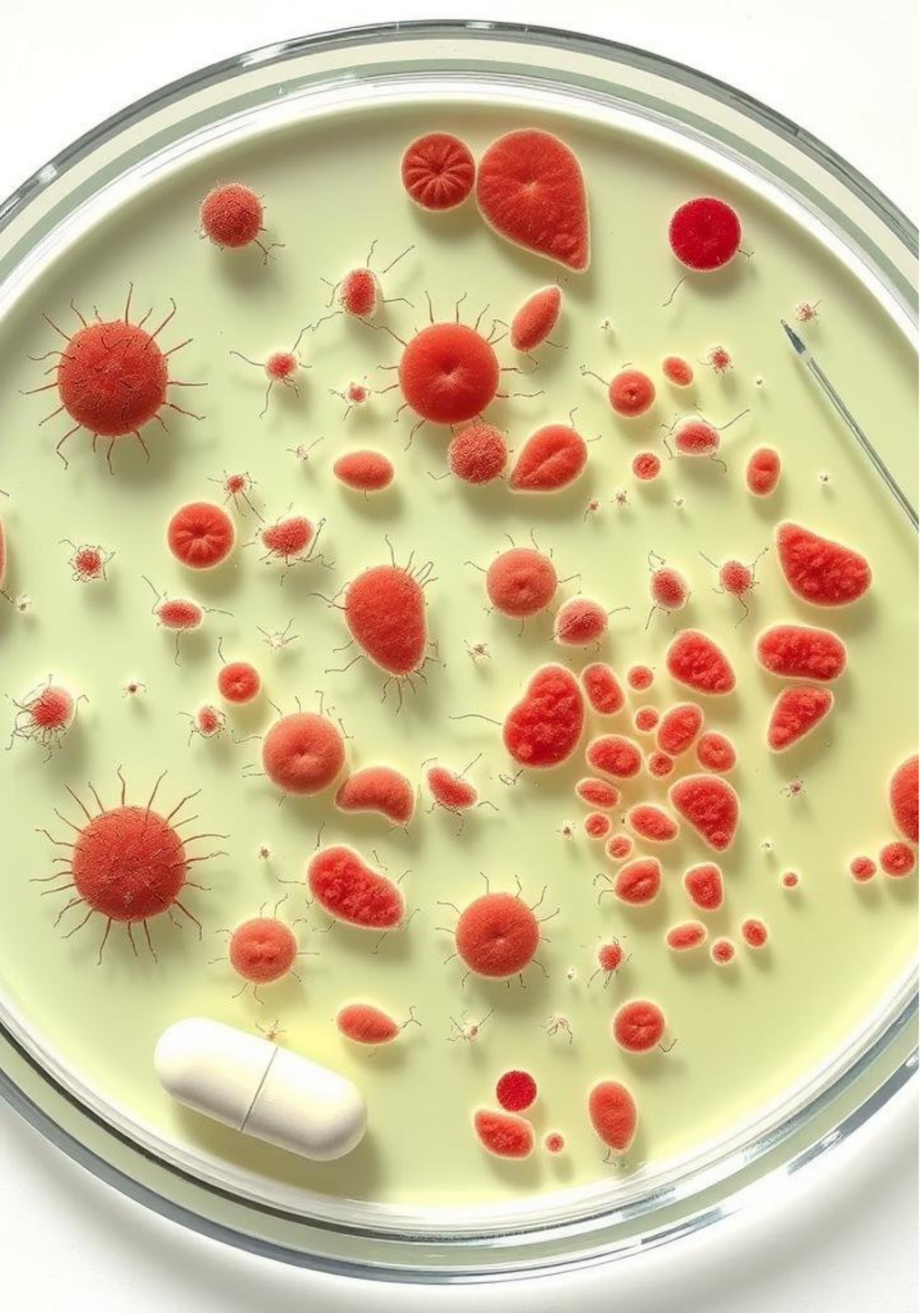
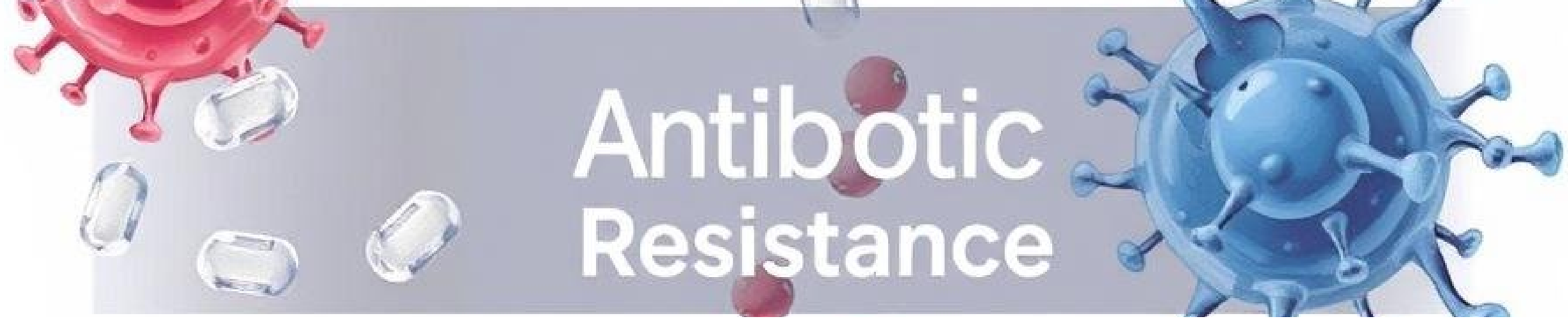

«Антибіотики: друг чи небезпека?»

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦКПХ

💊Що таке антибіотики і коли вони справді потрібні?

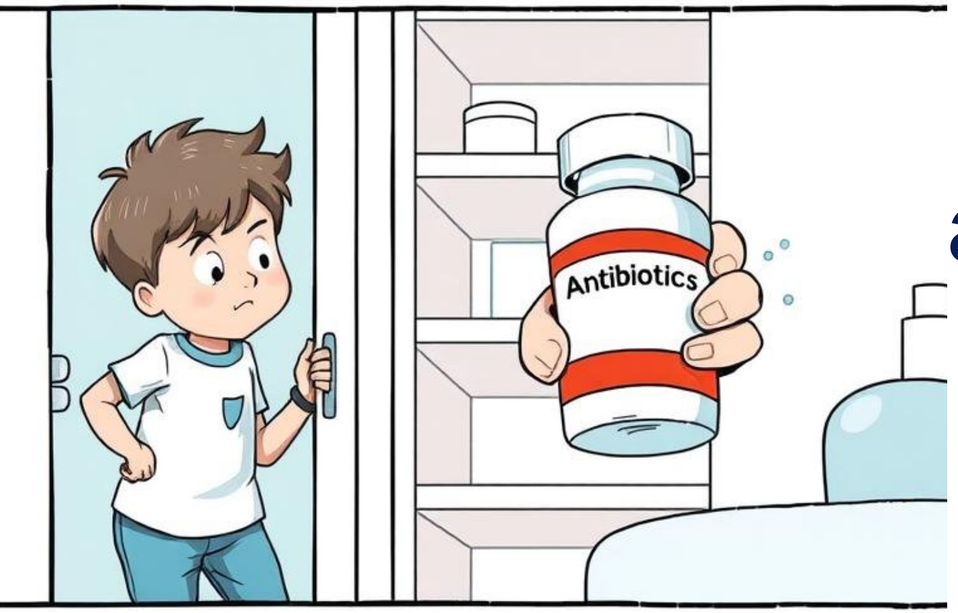
Антибіотики — це ліки, які борються лише з бактеріями.

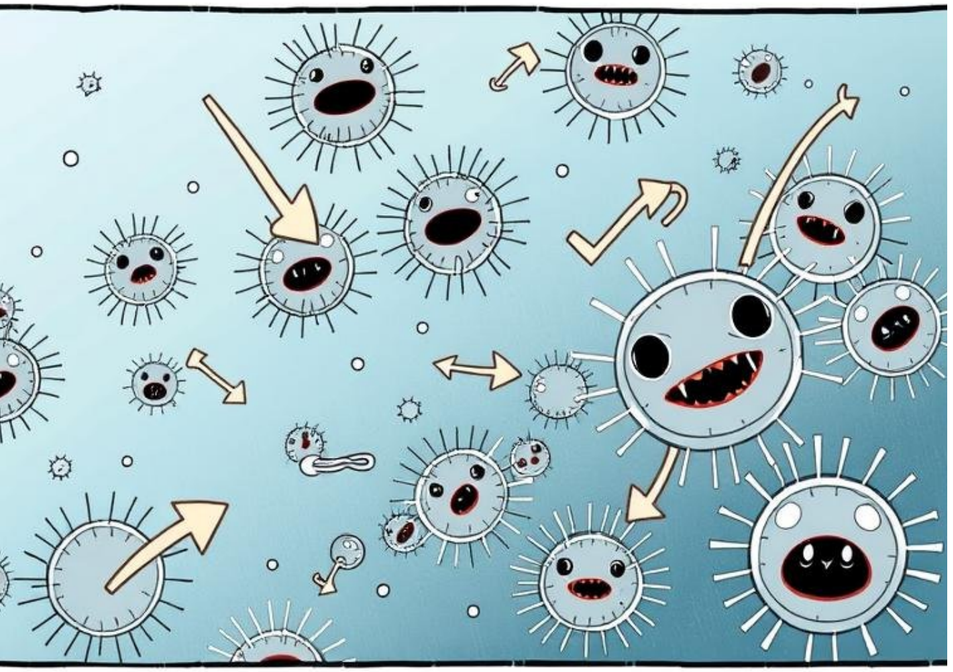
Вони не діють проти вірусів — тож не допомагають при грипі, COVID-19, застуді.

Їх призначає тільки лікар, бо неправильне використання може зашкодити.

PATH

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦКПХ

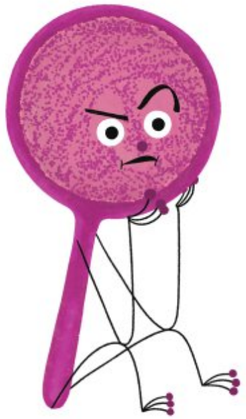

Що таке антибіотикорезистентність (АР)?

- Це коли бактерії змінюються так, що антибіотики на них більше не діють.
- Виникає через часте, неправильне або неповне лікування.
- АР — глобальна загроза: інфекції, які колись лікувались за 3 дні, тепер можуть стати смертельними.

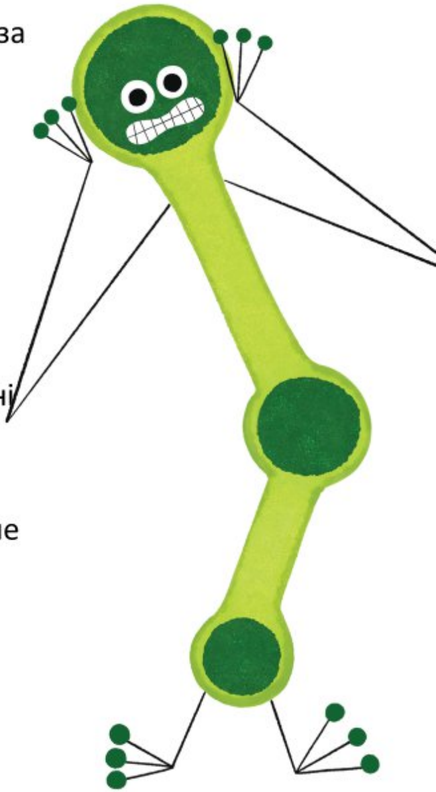
PATH

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦКПХ

Антибіотики лише проти бактерій!

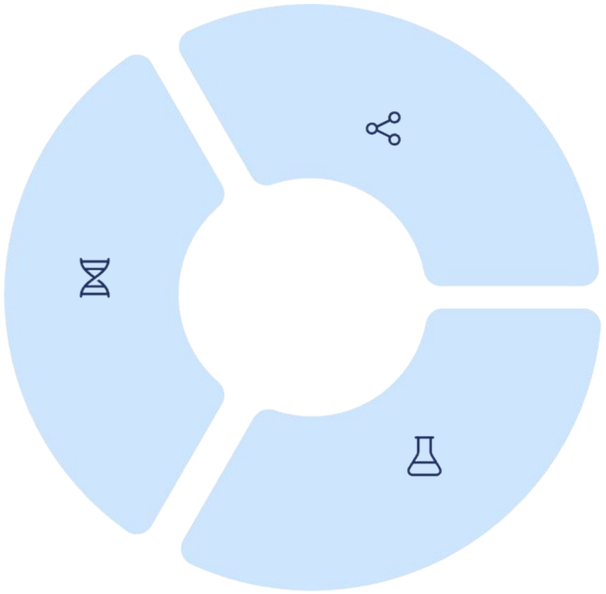
Ознака	**Бактерії**	**Віруси**
Будова	Одноклітинні живі організми з клітинною стінкою, цитоплазмою, рибосомами, ДНК/РНК.	Не мають клітинної будови, складаються з генетичного матеріалу (ДНК або РНК) і білкової оболонки (іноді з ліпідною мембраною).
Розмноження	Діляться самостійно (бінарний поділ) у сприятливому середовищі.	Не можуть розмножуватись самостійно — лише всередині клітин господаря.
Життєдіяльність	Мають власний обмін речовин і здатні до самостійного існування.	Не мають власного обміну речовин, поза клітиною фактично “неживі”.
Захворювання	Викликають ангіну, туберкульоз, сальмонельоз, пневмонію, менінгіт тощо.	Викликають грип, кір, ВІЛ, COVID-19, герпес, гепатити.
Лікування	Лікуються антибіотиками (але лише за призначенням і при доведеній бактеріальній природі інфекції).	Антибіотики не діють. Лікування: противірусні препарати, вакцинація, підтримуюча терапія.
Роль у природі	Можуть бути корисними (наприклад, кишкова флора, молочнокислі бактерії).	Відомі лише як патогени або нейтральні елементи; “корисних” вірусів у класичному сенсі немає.
Розміри	Більші (приблизно 0,5–5 мкм). Видимі під світловим мікроскопом.	Значно менші (20–300 нм). Видимі лише під електронним мікроскопом.

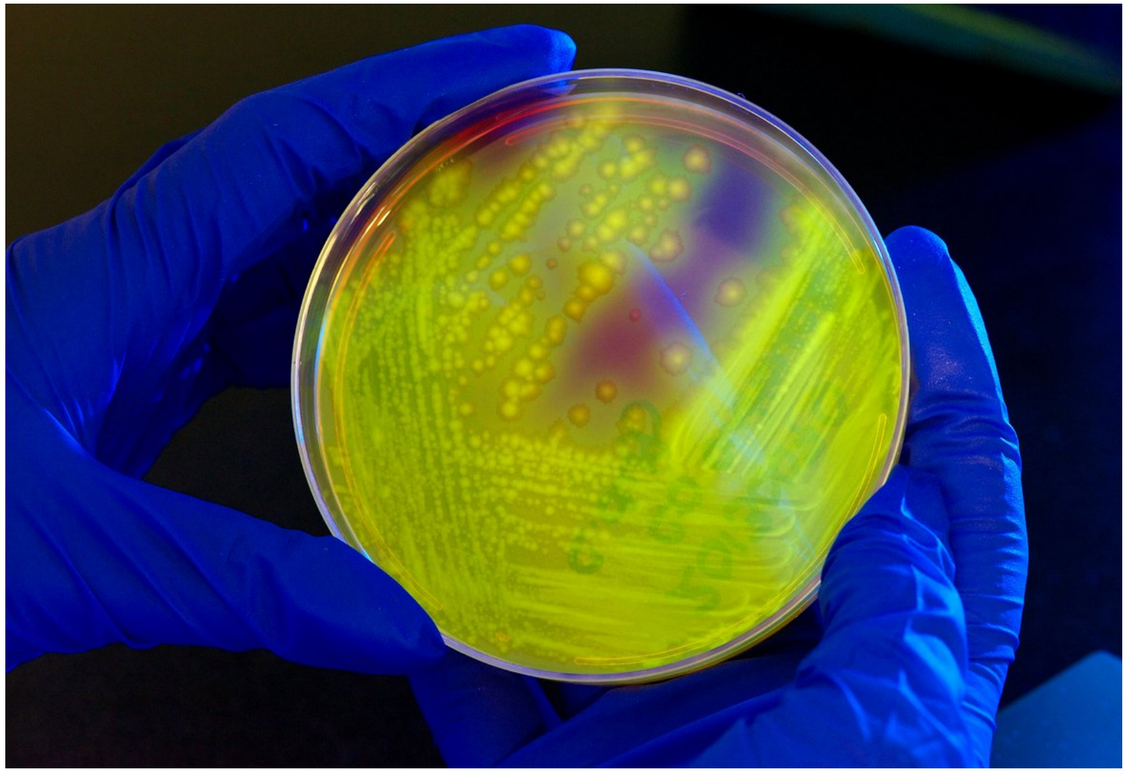

PATH

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦКПХ

Як бактерії стають стійкими?

Мутації

Бактерії постійно змінюються. Деякі випадково стають стійкими до ліків.

Передача генів

Гени стійкості передаються між бактеріями, навіть різних видів.

Неправильне використання

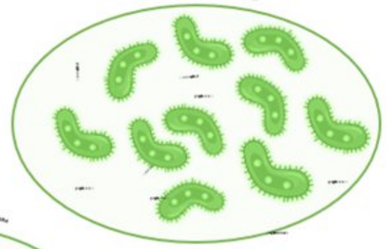
Неправильно підібрані антибіотики не вбивають бактерію-причину хвороби.

Пам'ятайте: "Антибіотик не навчив бактерію — він просто не дав повернутися знову."

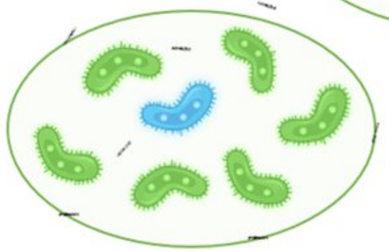
PATH

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦКПХ

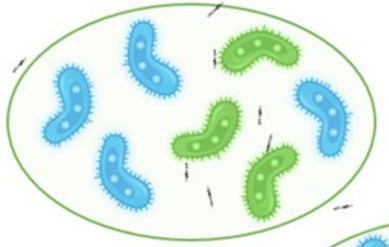
Механізм антибіотикорезистентності

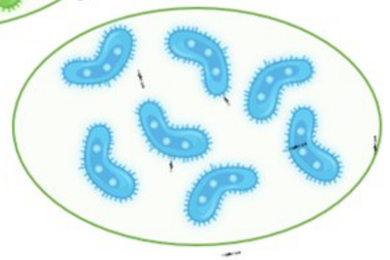
Вплив несприятливого фактора зовнішнього середовища (АМП)

Частина мікроорганізмів гине але в інших виробляється адаптивний механізм

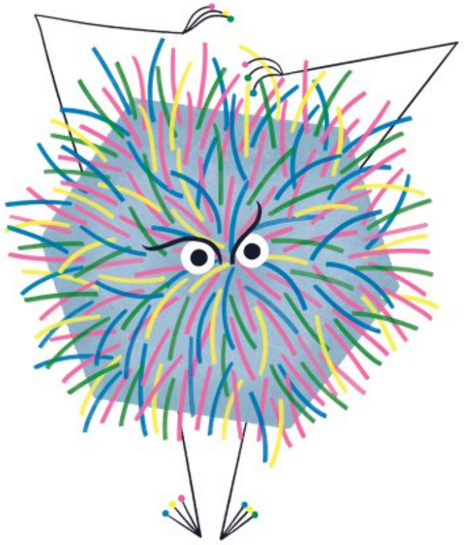

Стійкий мікроорганізм передає цей механізм наступним поколінням

Його нащадки також пристосовуються і виживають

Відбувається поширення збудника захворювання, на який вже не діє антимікробний препарат

⚠Як ми самі сприяємо росту резистентності?

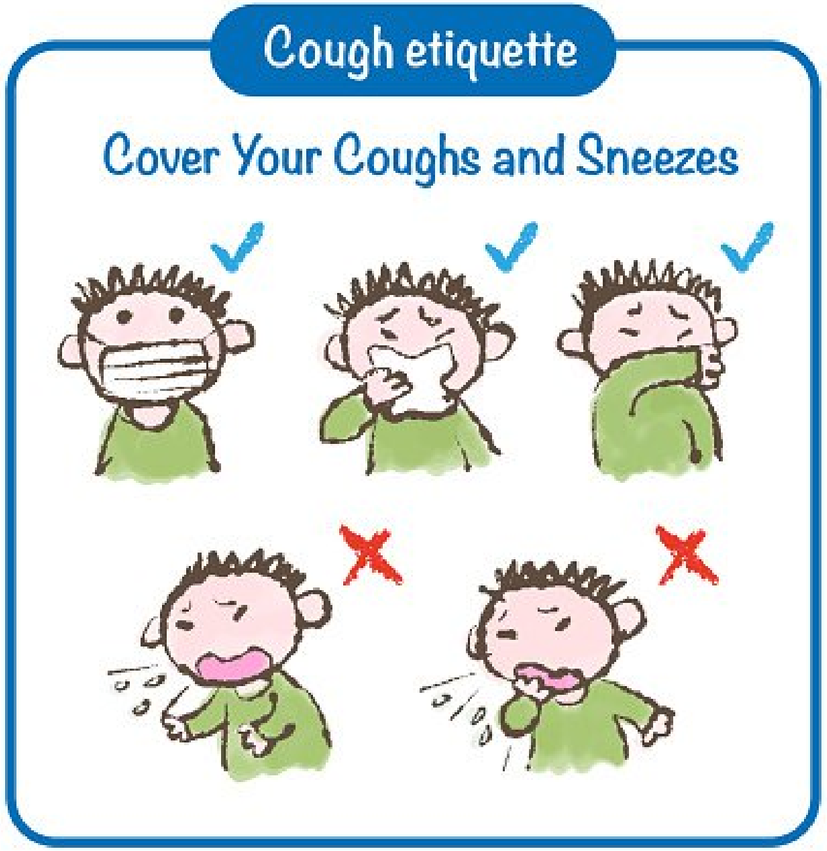
- Приймаємо антибіотики без рецепта.
- Перериваємо курс ліків.
- Ділимося “залишками” з іншими.
- Купуємо без консультації лікаря.

Приклад із життя: "У мене минулого разу був той самий кашель — пила амоксицилін і стало краще". — Чому це небезпечно?

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦКПХ

⚠Як ми можемо уникнути резистентності?

- Вакцинація — захищає від небезпечних інфекцій
- Миття рук — зменшує ризик зараження
- Етикет кашлю та чхання — прикривай рот і ніс
- Залишайся вдома, якщо захворів — не заражай інших

PATH

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦКПХ

🤯 Що буде, якщо нічого не змінити?

Прості хірургічні втручання чи пневмонія — можуть стати смертельно небезпечними.

Лікарі залишаться без “робочих інструментів”.

За прогнозами ВООЗ до 2050 року АР може вбивати більше людей, ніж рак.

Що робить світ для боротьби з АР?

1

Глобальний план ВООЗ

ВООЗ розробила план. Його 5 цілей включають контроль та освіту.

2

Розробка нових ліків

Антибіотикорезистентність поширюється швидше, ніж ми встигаємо створювати нові ліки.

3

Освітні ініціативи

Програми в школах та громадах критичні. Наші дії та вибір має вплив. Це основа для змін.

Ми не виграємо війну з бактеріями новими ліками — ми виграємо її знаннями та відповідальністю.

PATH

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦКПХ

✔Що може зробити кожен із нас?

Дотримуватись інструкцій лікаря.

Не вимагати антибіотиків “на всяк випадок”.

Не ділитися ліками.

Вакцинація — вакцини допомагають організму боротися з інфекціями

Дотримання гігієни часто є найкращим способом запобігти інфекціям і, відповідно, уникнути потреби в їх лікуванні.

PATH

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦКПХ

Міфи та факти про антибіотики

Міф 1

Антибіотики лікують грип і застуду.

Факт

Антибіотики діють тільки проти бактерій, а грип і застуда викликані вірусами, тому вони не допоможуть.

Міф 2

Якщо стало краще — можна припиняти курс.

Факт

Переривання курсу лікування дає бактеріям шанс вижити і стати стійкими.

Міф 3

Можна "профілактично" прийняти антибіотик, щоб не захворіти.

Факт

Це підвищує ризик розвитку резистентності і шкодить нормальній мікрофлорі.

Правильне розуміння цих відмінностей є першим кроком до відповідального використання антибіотиків.

Міфи та факти про антибіотики: Продовження

Міф 4

Антибіотики завжди допоможуть, якщо підібрати сильніший препарат.

Факт

Деякі бактерії стійкі навіть до найсучасніших і "сильних" антибіотиків, роблячи інфекції надзвичайно складними для лікування.

Міф 5

Антибіотики безпечні, якщо їх приймати кілька разів на рік.

Факт

Кожен курс лікування антибіотиками змінює природну мікрофлору організму і може викликати низку побічних ефектів.

Міф 6

Якщо знайомому допоміг певний антибіотик, він допоможе і мені.

Факт

Різні інфекції вимагають різних препаратів. Лише кваліфікований лікар може визначити правильний антибіотик для вашого випадку.

Міф 7

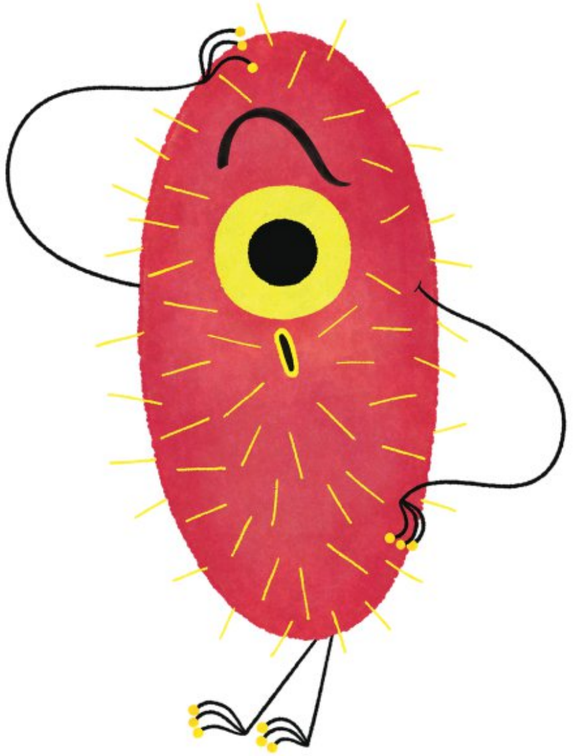
Можна використовувати залишки антибіотиків з минулого лікування.

Факт

Самолікування залишками часто призводить до неправильного дозування, невідповідного вибору препарату та розвитку резистентності.

Поширення правдивої інформації допомагає руйнувати міфи та формувати свідоме ставлення до використання антибіотиків.

Про антибіотики та антибіотикорезистентність простими словами

PATH

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦКПХ

Твоя поведінка — це теж зброя в боротьбі з супербактеріями.

PATH

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦКПХ